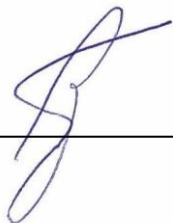

Ecologische beoordeling bestemmingsplan-wijziging te Gasselternijveen

Doel	Toetsing van een bestemmingsplanwijziging van een bosperceel in Gasselternijveen aan de vigerende ecologische wet- en regelgeving in verband met de aanleg van een toegangsweg.
Opdrachtgever	Enviso Ingenieursbureau
Referentie	Stoker, O. Ecologische beoordeling bestemmingsplanwijziging te Gasselternijveen. A&W-notitie 1797 Gasnijveen.11. Altenburg & Wymenga bv, Feanwâlden.
Projectcode	1797 Gasnijveen.11
Status	Eindversie
Datum	5 juli 2011
Projectleider	E.W. de Vries
Autorisatie	R.Strijkstra

Inhoud

1. Inleiding	3
2. Situatieschets en plannen	3
3. Gebiedsbescherming en beoordeling	4
4. Soortbescherming en beoordeling	4
5. Conclusies	7
Literatuur	8

Altenburg & Wymenga ecologisch onderzoek bv

Suderwei 2

Postbus 32, 9269 ZR Feanwâlden

tel. 0511 – 474764, fax 0511 – 472740

email info@altwym.nl

website: www.altwym.nl

Foto 1- 3.

Foto 1 locatie waar de toegangsweg gepland is (oostzijde van het plangebied), foto 2 en 3 impressie van het bosperceel (foto's: A&W).

1. Inleiding

Enviso Ingenieursbureau bereidt een bestemmingsplanwijziging voor ten behoeve van de aanleg van infrastructuur op de plaats van een bosperceel te Gasselternijveen. Op dit moment bevinden de plannen zich in de fase van voorbereiding en ontwikkeling. In dit kader is ecologisch onderzoek gewenst om te bepalen hoe de plannen zich verhouden tot de ecologische wet- en regelgeving. Enviso Ingenieursbureau heeft Altenburg & Wymenga opdracht gegeven dit onderzoek uit te voeren.

Het doel van dit onderzoek is een ecologische quickscan, waarin de effecten van de plannen worden beoordeeld in het kader van de vigerende natuurwetgeving. Dit betreft de Natuurbeschermingswet, de Nota Ruimte (Ecologische Hoofdstructuur) en de Flora- en faunawet. Indien van toepassing, worden aanbevelingen gedaan voor mitigatie en eventueel noodzakelijk aanvullend onderzoek.

Het onderzoek naar de aanwezigheid van relevante natuurwaarden is gebaseerd op twee benaderingswijzen. Ten eerste zijn recente bronnen geraadpleegd (verspreidingsatlassen, overzichtswerken, onderzoeksrapporten en websites) over de aanwezigheid van beschermde gebieden en soorten in en nabij het plangebied. Ten tweede is op 28 juni 2011 een oriënterend veldbezoek uitgevoerd, waarbij is gelet op de mogelijkheden voor aanwezigheid van beschermde en/of kritische soorten.

Altenburg & Wymenga presenteert in deze notitie de resultaten van een onafhankelijk ecologisch onderzoek. Het onderzoek spreekt zich niet uit over de wenselijkheid van het onderhavige plan of een bepaalde ontwikkeling. Landschappelijke, archeologische of cultuurhistorische waarden komen niet aan de orde. Aan deze ecologische beoordeling kunnen geen rechten worden ontleend.

2. Situatieschets en plannen

Het bestemmingsplangebied is gelegen aan de zuidoost zijde van Gasselternijveen. De oostzijde van het plangebied grenst aan de Drentse Mondenweg. De beoogde bestemmingsplanwijziging zal zijn ten behoeve van de aanleg van infrastructuur op de plaats van het bebost perceel. Het gaat hierbij om het aanleggen van een toegangsweg, die uitkomt op de Drentse Mondenweg, waarbij het 5,5 ha groot bosperceel wordt doorsneden door een strook van 0,3 ha (85 bij 35 meter). Om dit te realiseren, worden de bomen op de locatie van de toegangsweg gekapt. De strook van 85 bij 35 meter vormt het plangebied voor deze ecologische beoordeling.

3. Gebiedsbescherming en beoordeling

Natuurbeschermingswet

Het plangebied ligt niet binnen een gebied dat beschermd is volgens de Natuurbeschermingswet. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied is Drouwenerzand dat op een afstand van 4 km ten zuidwesten van het plangebied ligt. Een ander Natura 2000-gebied in de omgeving is het Drentsche Aa-gebied dat op een afstand van 10 km ten westen van het plangebied ligt. Vanwege de relatief grote afstand, het gebruik van tussenliggend gebied en de beperkte aard en omvang van de ingreep, kan worden geconcludeerd dat deze Natura

2000-gebieden en de aangewezen natuurwaarden daarvan buiten de invloedssfeer van het beoogde plan liggen.

Ecologische Hoofdstructuur

Het plangebied maakt geen onderdeel uit van de (Provinciale) Ecologische Hoofdstructuur. Op ongeveer 0,7 km afstand ligt het dichtstbijzijnde (P)EHS gebied. Gezien de relatief grote afstand en de beperkte aard van de ingreep kunnen negatieve effecten op de (P)EHS worden uitgesloten. Om deze reden veroorzaakt de aanleg van de toegangsweg geen conflict met de regelgeving omtrent de (P)EHS.

Overige vormen van gebiedsbescherming

Houtopstanden groter dan 10 are (0,1 ha) vallen in principe onder de Boswet. Bij de kap van een dergelijke oppervlakte geldt een herplantplicht en een meldingsplicht. Omdat de te kappen oppervlakte bosperceel voor de toegangsweg 0,3 ha groot is, valt de kap mogelijk onder de Boswet. De initiatiefnemer wordt geadviseerd om in contact te treden met de gemeente Aa en Hunze om te laten beoordelen of voor de beoogde kap de herplant- en meldingsplicht geldt.

Behalve de hierboven beschreven wet- en regelgeving kunnen gebieden ook worden beschermd ten aanzien van natuurwaarden via andere regelgeving, bijvoorbeeld het Streekplan. Het plangebied en de directe omgeving ervan is niet beschermd door deze overige vormen van gebiedsbescherming.

4. Soortbescherming en beoordeling

Algemeen

Het bestemmingsplangebied maakt deel uit van een aangeplant bosperceel. Gezien deze halfnatuurlijke omstandigheden, is het mogelijk dat er wettelijk beschermde plant- of diersoorten zitten. Hieronder wordt per soortgroep beschreven van welke wettelijk beschermde soorten waarnemingen in de omgeving bekend zijn en of deze ook gebruik kunnen maken van het plangebied. Tevens worden de eventuele effecten van de aanleg besproken en wordt een beoordeling gegeven volgens de vigerende ecologische wet- en regelgeving.

Planten

Het plangebied is onderdeel van een bosperceel. Boomsoorten die hier staan zijn onder andere Zomereik, Ruwe berk, Hazelaar en Eenstijlige meidoorn. De ondergroei bestaat voornamelijk uit Grote brandnetel. Aan de bosrand groeien soorten als Smeerwortel en Akkerdistel. Door de voedselrijke omstandigheden worden er geen beschermde plantensoorten in het plangebied verwacht. Tijdens het veldbezoek zijn geen wettelijk beschermde plantensoorten aangetroffen. Om deze reden veroorzaakt de realisatie van de toegangsweg geen conflict met de Flora- en faunawet ten aanzien van beschermde plantensoorten.

Ongewervelde diersoorten

Door het ontbreken van water en bloemrijke ruigten is het plangebied niet geschikt als voortplantingsbiotoop voor wettelijk beschermde libellen, vlinders of andere ongewervelde diersoorten. Om deze reden veroorzaakt de aanleg van de toegangsweg geen conflict met de Flora- en faunawet ten aanzien van beschermde ongewervelde diersoorten.

Vissen

Door het ontbreken van oppervlaktewater zijn er geen beschermde vissoorten in het plangebied aanwezig. Om deze reden veroorzaakt de aanleg van de toegangsweg geen conflict met de Flora- en faunawet ten aanzien van vissen.

Amfibieën

In de omgeving van het plangebied komen enkele licht beschermde amfibieënsoorten voor, zoals Gewone pad en Bruine kikker (van Delft *et al.* 2010, van Uchelen 2010). Door het ontbreken van oppervlaktewater is het plangebied niet geschikt als voortplantingsbiotoop voor deze soorten. Wel is het mogelijk dat deze soorten het plangebied gebruiken als landbiotoop. In de omgeving is veel alternatief landbiotoop beschikbaar. Bij projecten in het kader van ruimtelijke ontwikkeling geldt voor licht beschermde (amfibieën)soorten een vrijstelling van enkele verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet. Om deze redenen veroorzaakt de aanleg van de toegangsweg geen conflict met de Flora- en faunawet ten aanzien van lichtbeschermde amfibieënsoorten.

Er komen geen middelzwaar en zwaar beschermde amfibieënsoorten voor in de omgeving van het plangebied (van Delft *et al.* 2010, van Uchelen 2010). Om deze reden veroorzaakt de aanleg van de toegangsweg geen conflict met de Flora- en faunawet ten aanzien van middelzwaar en zwaar beschermde amfibieënsoorten.

Reptielen

In de omgeving van het plangebied komen geen reptielen voor (van Delft *et al.* 2010, van Uchelen 2010). Het plangebied is niet geschikt voor reptielen doordat dit biotoop onvoldoende overeenkomt met de habitateisen van reptielen. Om deze reden veroorzaakt de aanleg van de toegangsweg geen conflict met de Flora- en faunawet ten aanzien van reptielen.

Vogels

Door de aanwezige opgaande begroeiing in het plangebied is er voldoende broedgelegenheid voor vogels aanwezig. Soorten die gebruik kunnen maken van het plangebied zijn Merel, Winterkoning, Geelgors en Grasmus.

Bij werkzaamheden moet volgens de Flora- en faunawet rekening worden gehouden met het broedseizoen van vogels. De Flora- en faunawet kent geen standaardperiode voor het broedseizoen. Het gaat erom of er een broedgeval is dat verstoord kan worden. Verstoring van broedgevallen is niet toegestaan vanuit de Flora- en faunawet en hiervoor wordt in principe ook geen ontheffing verleend. Er zijn verschillende mogelijkheden om conflicten te voorkomen. Werkzaamheden buiten het broedseizoen uitvoeren is een afdoende optie. Een alternatief is om versturende werkzaamheden voor aanvang van het broedseizoen te beginnen, zodat broedpogingen in het werkgebied achterwege blijven.

Buiten het broedseizoen vallen de meeste nestplaatsen niet onder bescherming van de Flora- en faunawet. Een aantal vogelsoorten maakt echter gedurende het gehele jaar gebruik van de nestplaats of keert jaarlijks terug op dezelfde plaats. Hun nesten en de functionele leefomgeving daarvan worden daarom het gehele jaar beschermd. Vanaf 26 augustus 2009 geldt een aangepaste lijst van soorten met jaarrond beschermde nesten, die indicatief is en niet uitputtend. Nestplaatsen van de soorten die op deze lijst staan, zijn niet binnen het plangebied aangetroffen tijdens het veldbezoek op 28 juni 2011. Om die reden veroorzaakt de bestemmingsplanwijziging geen conflict met de Flora- en faunawet ten aanzien van jaarrond beschermde nestplaatsen.

Samenvattend

De realisatie van de toegangsweg veroorzaakt geen conflict met de Flora- en faunawet ten aanzien van vogels, mits verstoring van broedende vogels en hun nesten wordt voorkomen. Hierboven is beschreven hoe aan deze voorwaarde kan worden voldaan.

Vleermuizen

Alle in Nederland voorkomende vleermuissoorten zijn zwaar beschermd volgens de Flora- en faunawet en zijn vermeld in Bijlage IV van de Habitatrichtlijn. Voor deze soorten geldt sinds 26 augustus 2009, dat een ontheffing op basis van het wettelijke belang 'Ruimtelijke ontwikkeling' niet meer wordt verleend. Bij mogelijke conflicten met de Flora- en faunawet moeten daarom zoveel mogelijk maatregelen worden getroffen om negatieve effecten tegen te gaan. Om deze redenen wordt aan vleermuizen een aparte paragraaf besteed, de overige zoogdiersoorten komen in de daaropvolgende paragraaf aan bod.

Volgens verspreidingsgegevens komen in de omgeving van het plangebied acht vleermuissoorten voor, namelijk Gewone dwergvleermuis, Laatvlieger, Watervleermuis, Tweekleurige vleermuis, Franjestaart, Meervleermuis, Ruige dwergvleermuis en Gewone grootoorvleermuis (www.zoogdieratlas.nl, www.waarneming.nl, Limpens *et al.* 1997).

Voor vleermuizen zijn drie onderdelen van het leefgebied te onderscheiden die van groot belang (kunnen) zijn. Deze zijn: verblijfplaatsen, foerageergebieden en vliegroutes. Hieronder worden deze drie elementen besproken.

Verblijfplaatsen

In de zomerperiode hebben vleermuizen in Nederland hun verblijfplaatsen voornamelijk in gebouwen of bomen. De bomen in het plangebied zijn, op basis van een inschatting tijdens het veldbezoek, te jong en te dun om geschikt te zijn voor verblijfplaatsen van vleermuizen. Er zijn geen gebouwen aanwezig in het plangebied. De aanleg van de toegangsweg veroorzaakt daarom geen conflict met de Flora- en faunawet ten aanzien van verblijfplaatsen van vleermuizen.

Foerageergebied

Het plangebied kan in principe dienst doen als foerageergebied voor een aantal van de bovengenoemde vleermuissoorten. De aanleg van de toegangsweg kan resulteren in een (tijdelijk) iets minder geschikt foerageergebied voor vleermuizen. In de omgeving van het plangebied is voldoende alternatief foerageergebied voorhanden. Om deze redenen mag worden geconcludeerd, dat de functionele leefomgeving van de in de omgeving mogelijk aanwezige verblijfplaatsen van vleermuizen ten aanzien van foerageergebied gewaarborgd blijft. De aanleg van de toegangsweg veroorzaakt daarom geen conflict met de Flora- en faunawet ten aanzien van foerageergebied van vleermuizen.

Vliegroutes

Bij verplaatsingen tussen verblijfplaatsen en foerageergebied maken vleermuizen meestal gebruik van vaste vliegroutes langs lijnvormige structuren, zoals sloten, kanalen, bomenrijen en huizenblokken. Het is mogelijk dat langs de randen van het bosperceel vliegroutes van vleermuizen aanwezig zijn. De aanleg van de toegangsweg veroorzaakt een onderbreking van de bosrand. De breedte van de onderbreking is door vleermuizen te overbruggen. Er treedt dus geen effect op het functioneren van mogelijk aanwezige vliegroutes. Om deze reden veroorzaakt de aanleg van de toegangsweg geen conflict met de Flora- en faunawet ten aanzien van vliegroutes van vleermuizen.

Samenvattend

De realisatie van de toegangsweg veroorzaakt geen conflict met de Flora- en faunawet ten aanzien van verblijfplaatsen, foerageergebied en vliegroutes van vleermuizen.

Overige zoogdiersoorten

In (de omgeving) van het plangebied komen een aantal licht beschermde zoogdiersoorten voor, zoals enkele (spits)muissoorten, Ree, Mol en Egel (www.waarneming.nl, www.zoogdieratlas.nl). Bij projecten in het kader van ruimtelijke ontwikkeling geldt voor licht beschermde zoogdiersoorten een vrijstelling van enkele verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet. Om deze reden veroorzaakt de aanleg van de toegangsweg geen conflict met de Flora- en faunawet ten aanzien van lichtbeschermde zoogdiersoorten.

In de omgeving van het plangebied komen geen middelzwaar en zwaar beschermde zoogdiersoorten voor (www.zoogdieratlas.nl, www.waarneming.nl). Dergelijke soorten zijn daarom niet te verwachten in het bosperceel. Om deze redenen veroorzaakt de aanleg van de toegangsweg geen conflict met de Flora- en faunawet ten aanzien van middelzwaar- en zwaar beschermde zoogdiersoorten.

Samenvattend

De realisatie van de toegangsweg veroorzaakt geen conflict met de Flora- en faunawet ten aanzien van 'overige zoogdiersoorten'.

5. Conclusies

Uit het bovenstaande kunnen de volgende conclusies worden getrokken:

Gebiedsbescherming

- De initiatiefnemer wordt geadviseerd in contact te treden met de gemeente Aa en Hunze om te laten beoordelen of de beoogde kap voor de toegangsweg onder de Boswet valt en wat de eventuele vervolgstappen in dat kader zijn.
- De aanleg van de toegangsweg veroorzaakt verder geen conflict met de wet- en regelgeving ten aanzien van gebiedsbescherming met betrekking tot natuurwaarden (Natuurbeschermingswet, regelgeving betreffende de Ecologische Hoofdstructuur en overige vormen van gebiedsbescherming).

Soortbescherming

- De realisatie van de toegangsweg veroorzaakt geen conflict met de Flora- en faunawet, mits wordt voldaan aan de voorwaarde dat verstoring van broedende vogels en hun nesten wordt voorkomen. Zie hiervoor hoofdstuk 4 onder 'Vogels'.

Bestemmingsplan

- Gezien bovenstaande conclusies kan worden gesteld, dat er ten aanzien van de wijziging van het bestemmingsplan geen onoverkomelijke bezwaren vanuit de ecologische wet- en regelgeving zijn.

LITERATUUR

Delft, J. van, A. de Bruin & P. Frigge 2010. Waarnemingenoverzicht 2009. RAVON 38, jaargang 12 nummer 4; 78-98. RAVON, Nijmegen.

Limpens, H.J.G.A., K. Mostert & W. Bongers (eds.) 1997. Atlas van de Nederlandse Vleermuizen. Onderzoek naar verspreiding en ecologie. Stichting Uitgeverij Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging, Utrecht.

Uchelen, E. van (red.) 2010. Amfibieën en reptielen in Drenthe; voorkomen en levenswijze. Uitgeverij Profiel, Bedum.

Geraadpleegde internetsites

- www.waarneming.nl
- www.zoogdieratlas.nl